

FAGBLAD

SANITET

Norsk Folkehjelps fagblad om redningstjeneste, førstehjelp og frivillig ambulansetjeneste

4/2021

BEDRE RUSTET FØR NESTE KRISE

Når krisen rammer, får flere øynene opp for viktigheten av god lokal beredskap. Både i Hustadvika og i Romerike har nye sanitetslag vokst fram det siste året.

Praktisk læring
på instruktørsamling

Feiret 50 år
med redningstjeneste

Sanitetsungdom
endrer fokus

FAGKONFERANSE SANITET 2022

1.-3. april

Quality Airport Hotel Gardermoen

Bli med på ei helg full av interessante foredrag, praktiske workshops
og møter med andre mannskaper fra hele landet!

Norsk Folkehjelp

www.folkehjelp.no

SANITET

UTGIVER: Norsk Folkehjelp
Nr 4 - 2021. Årgang 13

ISSN 1891-6120

OPPLAG DETTE NUMMER:
11 500

TRYKK:
Aktietrykkeriet a.s, Fetsund

POSTADRESSE:
Postboks 8844 Youngstorget,
0028 Oslo

BESØKSADRESSE:
Norsk Folkehjelp,
Stortorget 10, Oslo

Telefon: 22 03 77 00
Internett: www.folkehjelp.no

REDAKTØR:
Erlend Aarsæther
E-post: fagblad@folkehjelp.no

BIDRAGSYTERE DETTE NUMMER:
Espen Brekke, Vegard Eidissen Lindbæk,
Sissel Fantoft, Andreas Nårstad, Ida Kroksæter.

BILDER:
Svein Lunde, Stig Mebust, Norsk Folkehjelp Hustadvika,
Norsk Folkehjelp Rena, Norsk Folkehjelp Follo,
Runi Putten, Espen Brekke, Ida Kroksæter,
Ellen Johanne Jarli

FORSIDEBILDET:
Norsk Folkehjelp Hustadvika under utdanning.
Foto: Norsk Folkehjelp Hustadvika

FOTO PÅ DENNE SIDEN:
Norsk Folkehjelp Hustadvika
Svein Lunde/SUS
Espen Brekke

NORSK FOLKEHJELP er fagbevegelsens
humanitære solidaritetsorganisasjon.
Norsk Folkehjelp jobber i hovedsak på to
områder; Rettferdig fordeling av makt og
ressurser, og vern om liv og helse.

I Norge er det NORSK FOLKEHJELP SANITET
som arbeider med vern om liv og helse. Dette
gjøres blant annet gjennom aktiv deltagelse i
redningstjenesten og arbeid med førstehjelp.

Organisasjonen har omkring 60 lokale
sanitetsgrupper, og rundt 2000 autoriserte
mannskaper i beredskap for samfunnet.

06

14

18

Politisk påvirkning 05
Jobber for gjennomslag hos politikerne

Brenner for å bidra 06
Nye lag i Hustadvika og Øvre Romerike

Ny rekrutteringsrådgiver 10
Skal bidra til flere lokallag og frivillige

Oppfølging av førstehjelpere 14
Nytt tilbud har blitt godt mottatt

Nytt fokus for Sanitetsungdom 18
Skal jobbe mer med kurs og trening

Bekymret for korona-effekt 24
Pandemien påvirker også redningstjenesten

Dette bildet er fra årets sommercamp for Sanitetsungdom. Neste år kommer ungdomsaktiviteten til å endre fokus og legge mer vekt på øvelser som dette. Foto: Espen Brekke

– Jeg gleder meg til 2022

Denne høsten har vært preget av svært høy aktivitet i organisasjonen. Det har vært arrangert et stort antall kurs i førstehjelp og søk og redning, flere mellomkurs og ikke minst har vi endelig kunne gjennomføre sentrale kurs igjen. Det har vært arrangert lederkonferanse, beredskapsledersamling og instruktørsamling. Vi har feiret redningstjenestens 50-årsjubileum på Redningskonferansen i Bodø, og endelig har vi kunne møtes på FORF-seminaret igjen, sammen med alle de andre frivillige aktørene i redningstjenesten.

Vi har også fått etablert nye lag. Det er viktig at vi kontinuerlig greier å opprette flere lag og utdanne nye mannskaper. God beredskap trengs også der vi ikke nødvendigvis har lag fra før, og det er Norsk Folkehjelp Hustadvika et godt eksempel på. I løpet av høsten har de gjennomført både førstehjelpskurs og søk- og redningskurs. Dette gjør at de på rekordtid er operative og klare for oppdrag i et område hvor vi har sett potensialet for svært alvorlige ulykker.

Jeg har i dette nummeret reflektert over kvinner i Innstasleders KO. Dette har vært en refleksjon som har utfordret meg, men det er et viktig tema vi må tørre å diskutere, slik at flere kvinner skal ta på seg operativ leder-ansvaret.

I dette bladet kan du også lese om planene Sanitetsungdom har for

framtiden. Dette er viktige og gode planer som vil utvikle Sanitetsungdom og måten vi driver vår ungdomsbevegelse.

Når vi nå nærmer oss jul, kjenner jeg at jeg gleder meg til 2022. Jeg gleder meg stort til at vi endelig kan arrangere en fysisk Fagkonferanse Sanitet igjen, at ungdommene kan møtes på nye arenaer, at vi kan avholde sentrale kurs uten like mye koronatilpasninger – og ikke minst at vi kan ta imot mange nye medlemmer og tilby dem kurs og utdanning for å bli operative for sitt lokallag.

Med det vil jeg ønske alle våre mannskaper en riktig god jul og et godt nytt år.

*Vegard Eidissen Lindbæk,
Sentralt Sanitetsutvalg*

Redningsselskapet, Norsk Folkehjelp og Røde Kors på høring i justiskomiteen i november. Skjermdump fra Stortingets tv-sending.

Fortsetter arbeidet for bedre rammevilkår for organisasjonene

Norsk Folkehjelp var på høring i både justis- og finanskomiteen for å fremme behovet for økt statsstøtte, flere nødnett-abonnementer og fritak for engangsavgift på redningskjøretøy.

TEKST: IDA KROKSÆTER

Høringene ble avholdt i forbindelse med statsbudsjettet for 2022, hvor det heller ikke denne gang var gjennomslag for noen av disse sakene.

Det er Justisdepartementet som har det øverste ansvaret for redningstjenesten, og som dermed er ansvarlig for tilskuddet til de frivillige beredskapsorganisasjonene. Hele FORF har i flere år jobbet for at denne bevilgningen må økes betraktelig.

Tilskuddet til de frivillige beredskapsorganisasjonene i 2022 er på 60,9 millioner, men over halvparten av potten går til å dekke

abonnementskostnadene til Nødnett.

– Vi er i dag i en situasjon hvor det gjøres stramme prioriteringer rundt hver eneste krone. Viktige tiltak blir prioritert ned, fordi det ikke er penger til å få gjennomført det, sa Erlend Aarsæther, seksjonsleder for førstehjelp og redningstjeneste i Norsk Folkehjelp, under høringen.

Den vanskelige Nødnett-saken

Han argumenterte videre for viktigheten av å løse utfordringene knyttet til Nødnett:

– Vi har redningsgrupper som ikke har Nødnett-terminaler, eller vi må fordele så tynt utover at ingen egentlig har nok. Dette spørsmålet trenger en rask løsning, hvis ikke kan det bety at bærebjelken i redningstjenesten svekkes, sier han.

Aarsæther påpekte også viktigheten av å ta utfordringene beredskapsorganisasjonene står overfor på alvor.

– Vi trenger ikke flere utredninger. Vi vet

hvor skoen trykker. Vi trenger konkret handling. Og vi trenger det nå, avsluttet han.

Liten kostnad, stor effekt

På høringen i finanskomiteen ble Norsk Folkehjelp representert av generalsekretær Henriette Westhrin. Hun argumenterte for en annen viktig sak for frivilligheten:

– Fritak for engangsavgift vil gjøre det betydelig lettere for frivillige å investere i biler som er bedre egnet for redningstjeneste. Det stekes mye vaffer for å samle inn penger som brukes for å kjøpe disse kjøretøyene i dag. Kostnaden er liten, effekten vil være stor, sa hun i høringen.

– Vi har beregnet provenyen til å være rundt 15 millioner kroner i året. Det er rundt 30 nye utrykningskjøretøy som kjøpes av frivilligheten hvert år, så dette ville vært et lite men veldig viktig håndslag og øke kvaliteten på redningskjøretøyene til de frivillige organisasjonene, fortsatte hun.

Brenner for å bidra

TEKST: ANDREAS NÅRSTAD OG SISSEL FANTOFT

Nye mannskaper under opplæring i Hustadvika. Foto: Norsk Folkehjelp Hustadvika

Flere medlemmer fra Norsk Folkehjelp Øvre Romerike deltok på søk- og redningskurs på Rena i høst. Foto: Norsk Folkehjelp Rena

Flere nye folkehjelp-lag er etablert i etterkant av dramatiske hendelser lokalt. Både i Hustadvika og på Øvre Romerike har nye mannskaper i høst tatt kurs for å kunne være i beredskap før neste krise.

Da Viking Sky med 1373 passasjerer var noen få meter fra å gå på grunn i Hustadvika i 2019 var David-Andre Bruun med som frivillig for idrettslaget Bryn, og det var her han hadde sitt første møte med organisasjonen Norsk Folkehjelp.

Han ble imponert over jobben som ble lagt ned av den frivillige redningstjenesten, der blant annet Norsk Folkehjelp Nesset og Norsk Folkehjelp Nordmøre var veldig synlige og tilstede under hele hendelsen.

David-Andre Bruun er en familiefar som til daglig jobber som bilselger for Slatlem i Molde, og er bosatt i Hustadvika. I etterkant av hendelsen med Viking Sky tenkte han

ofte over at Hustadvika er et lite sted med lite beredskapsressurser når det kommer til søk og redning, utover det brannvesenet kan tilby.

Fikk hjelp av nabolag

Da også hurtigruteskipet MS Kong Harald fikk motorproblemer utenfor Hustadvika 24. august i år, satte David i gang arbeidet med å få på beina en operativ gruppe i området. Han tok da kontakt med frivillige i Nesset for å få råd og veiledning rundt oppstart av et nytt lag. Han forteller at veien videre derfra gikk til stifting av interimsstyre, organisering av oppstartsmøte og godkjenning i organisasjonsutvalget.

Interimsstyret besto av en gjeng med ildsjeler som virkelig brenner for å få i gang en gruppe, og de gjorde en god jobb med å arrangere informasjonsmøte, få følgere i sosiale medier og bli sett i lokalmiljøet. Som et resultat av dette, ble det i løpet av kort tid etablert en aktiv gruppe på 10-15 personer.

– Hustadvika er et utsatt sted med flere høye fjell som det ofte er turister på, og her er det flere redningsaksjoner i året. Hustad-

vika er også en kystkommune med mange badestrender, kitere og båtliv. Vi vil derfor ha fokus på fjord og fjell, i tillegg til søk etter savnede personer, sier Bruun.

Kjapt på beina

Laget fikk tildelt oppstartspakke som inneholder et minimum av utstyr for å bli operative, og søker fortløpende om penger til å kjøpe seg utstyret de trenger. I tillegg søkte de om reiseinstruktør for å gjennomføre kursene de trengte for å bli godkjente mannskaper.

Førstehjelpskurs for mannskaper i Norsk Folkehjelp ble i oktober gjennomført med 11 deltagere. Gjennom helgen var det en god blanding av teori og praksis, og deltakerne syntes var morsomt å se at teori og praksis henger sammen når de begynte å trene på det de hadde lært. Gruppa fikk også tid til å bli kjent og lære seg å fungere sammen.

Alarmen gikk

Det viste seg raskt at det er behov for ressurser i området, for allerede søndag morgen før kursstart går alarmen og det er en leteaksjon i Hustadvika. Situasjonen ble

Hustadvika har utfordret sjøfarten i dette området i alle år. Etter flere nesten-ulykker de siste årene er beredskapen på land nå styrket.

raskt avklart, men det ble en realitetsorientering for flere at de snart skal være en lokal redningsressurs.

Allerede helgen etter var noen av deltagerne fra førstehjelpskurset på plass da Norsk Folkehjelp Nesset arrangerte søk- og redningskurs. Dette er det siste kurset som kreves av mannskapene før de er operative, i tillegg til Nødnett-kurs.

Løfter beredskapen i Møre og Romsdal

Beredskapsleder i Møre og Romsdal, Rune Toven, har fulgt laget tett i oppstartfasen.

– Et lag i Hustadvika er et kjempestort løft for den totale beredskapen i Møre og Romsdal. De vil kunne bidra på leteaksjoner også andre steder enn bare i egen kommune, sier han.

– Jeg gleder meg til tiden framover og skal bruke den til å gjøre Norsk Folkehjelp Hustadvika kjent i lokalmiljøet, sier David-Andre Bruun.

Utfordrende oppstart

Hans Jørgen Strand bor i Eidsvoll, og ønsket å engasjere seg i frivillig redningsarbeid etter leirskredet på Gjerdrum natt til nyttårsnatten 2020.

– Jeg satt på sidelinja og følte på håpløsheten. Jeg kjente at jeg ønsket å bidra når mennesker er i nød, så jeg gjorde noen undersøkelser på nett og landet på Norsk Folkehjelp. Det er en organisasjon som passer meg godt fordi den er opptatt av søk og redning, forteller han.

Norsk Folkehjelp hadde tilfeldigvis allerede planer om å starte et nytt lokallag på Øvre Romerike, siden det ikke fantes noe lag mellom Lørenskog og Hamar. Hans Jørgen Strand og to andre som deltok på et informasjonsmøte takket ja til å starte det nye laget med Strand som leder. Laget ble formelt etablert i mars.

– Det har vært utfordrende å starte et nytt lag under koronapandemien, men foreløpig har vi 18 medlemmer, hvorav fem er aktive.

Noen av oss har kurs i førstehjelp fra før, og vi satser på å få sendt flere på kurs etter hvert, sier han.

Sterk dugnadsånd

Hans Jørgen Strand har engasjert seg i frivillig arbeid tidligere, men det var Gjerdrum-katastrofen som sendte ham i retning av søk og redning.

– Jeg har alltid likt å bidra, og når du får en slik hendelse så tett på, blir det veldig dramatisk. Jeg kjenner flere som deltok i redningsarbeidet, og jeg følte på at jeg bare satt hjemme mens de sto midt oppe i katastrofen, sier han.

– Dugnadsånden i Norge er veldig sterk når hendelser oppstår, men det er ikke så lett å bidra som privatperson. Gjennom Norsk Folkehjelp er det frivillige arbeidet satt i system, legger han til.

Jobber med lokaler og kjøretøy

Planen for Norsk Folkehjelp Øvre Romerike framover er først og fremst å bygge opp en

– Et lag i Hustadvika er et kjempestort løft for den totale beredskapen i Møre og Romsdal, sier beredskapsleder i fylket, Rune Toven.

gruppe med godkjente mannskaper som kan få fotfeste i regionen og etablere kontakt med nødetater og andre frivillige organisasjoner i området.

– Vi jobber også med å få på plass kjøretøy og annet utstyr, og med å profilere oss slik at de som bor her i området vet at vi finnes, sier han.

Foreløpig har lokallaget hatt sine møter enten hjemme hos Strand eller på Nebbenes kro.

– Vi har fått noen innspill til lokaler som kan være aktuelle for oss, men foreløpig har vi prioritert å få på plass det vi trenger for å kunne delta i søk- og redningsaksjoner. På lengre sikt må vi ha vårt eget lokale. Det er mye utstyr som skal lagres, så da er det greit å ha et depot, sier Hans Jørgen Strand.

FENIX
LIGHTING FOR EXTREMES

SUPERLYKTEN
LR80R

18.000 Lumen
 1130 m rekkevidde

Nyhet!

Laget for tøffe forhold
 – utrolig rekkevidde!

Lang batteritid
 45W hurtiglading
 Vanntett IP68

Ulike moduser
 Støtsikker 1m
 Bred stråle

Veiledende pris
kr 4.999,-

Veiledende pris
kr 1.199,-

Bestselgende hodelykt
HM65R

1400 Lumen
 USB-C lading
 Spotlys og flomlys

Vanntett IP68
 Støtsikker 2m

«BEST AV DE BILLIGE»
Dinside.no mars 2019

#1 TEST VINNER
MINTEST mars 2020

PULSAR
IMAGE . QUALITY

TERMISK
TEKNOLOGI

Termisk kikkert
AXION XQ38

Rekkevidde 1350m
 Video 16GB
 WiFi for streaming
 Amoled HD display

Veiledende pris
23.000,-

PULSAR EGENSKAPER

Kvikkstart, bilde innen 3 sekunder
 Utskiftbare ladbare batterier

WiFi og video på alle (unntatt Key og Axion LRF mod)
 Vanntett IPX7

www.pulsar-nv.com
[PulsarVision](#)
[@PulsarVision](#)
[@pulsar.vision](#)

TENO ASTRO
 Teno Astro AS
 Industriveien 8b
 6517 Kristiansund N

Tlf.: 71 56 5710
 post@tenoastro.no
 www.tenoastro.no

SPESIALPRISER TIL NORSK FOLKEHJELP OG RØDE KORS. BE OM PRISER!

Norsk Folkehjelp ønsker seg flere lokallag og frivillige for å møte de økende behovene i samfunnet. Derfor har vi nå ansatt en rådgiver som skal bidra til nettopp dette. Foto: Ida Kroksæter

Ny rådgiver skal bidra til flere lokallag

Charlotte Morkken skal jobbe med rekruttering og lokallagsoppfølging fra Bergen-kontoret.

TEKST: IDA KROKSÆTER

Morkken har de siste seks årene jobbet med frivillighet i Dublin, og har solid erfaring med rekruttering og rådgivning til frivillige.

– Jeg har bakgrunnen fra mange ulike organisasjoner og organisasjonsarbeid. Det jeg brenner mest for, og synes er viktigst, er å rekruttere og verve flere til organisasjonen sånn at vi kan gjøre mer av alt det gode vi gjør for samfunnet, forteller Morkken.

– Oppstart og gjenoppliving av lokallag er mine hovedmål. Jeg skal ikke erstatte lokal-

lagskontaktene, men skal bidra til at vi kan fokusere mer på rekruttering og vekst enn tidligere, sier hun, og understreker at hun gjerne vil ha alle store og små initiativ fra rundt omkring i landet.

– Folk kan kontakte meg enten de vil starte ny aktivitet i sitt eget lag, eller hvis de bor på et sted uten lokallag i det hele tatt. Jeg vil gjerne også ha alle innspill om steder det hadde vært kjekt med et nytt lokallag, eller hvis noen kjenner noen som kan tenke seg å ta ansvar et sted, sier hun.

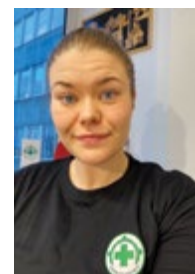
Morkken har vært aktiv i fagbevegelsen og Arbeiderpartiet i mange år, og det var derfor ikke tilfeldig at hun søkte da muligheten til å jobbe i Norsk Folkehjelp dukket opp.

– Det er en organisasjon jeg har tenkt godt

om hele livet, og det er veldig spennende å få lov til å jobbe med organisasjonsutvikling her. Jeg er skikkelig giret på å bidra til å løfte saniteten ytterligere, bli kjent med medlemmene rundt omkring og lære mer om aktivitetene de har, sier Morkken som planlegger å ta førstehjelpskurs så fort anledningen byr seg.

Kjenner du noen som ønsker å starte et folkehjelpslag?

Ta kontakt med Charlotte Morkken: ChaMor362@npaid.org

365 DAYS A YEAR
24 HOURS A DAY ON-CALL
450 RESCUE MISSIONS

TRUST IS EARNED

Norsk Folkehjelp

ALIVE
SINCE / 1877

«Det skal være en kultur i vår organisasjon at både kvinner og menn får de samme mulighetene til å gå kursstigen helt til topps»

Denne høsten har jeg snakket med noen av våre kvinnelige mannskaper og operative ledere. Det de forteller bekymrer meg, og har gitt meg mange nye refleksjoner.

TEKST: VEGARD EIDISSEN LINDBÆK,
LEDER I SENTRALT SANITETSUTVALG

Vi har i alle år sett at det er langt flere mannlige deltakere på våre operative lederkurs, og i år var det kun én kvinne som tok kurset. Totalt har vi kun 14 kvinnelige operative ledere i Norsk Folkehjelp. Det er under 20 % av alle operative ledere i organisasjonen.

Selv om vi har mange dedikerte og dyktige kvinner som rykker ut på redningsaksjoner over hele landet, er det altså bare noen få som tar steget opp og tar på seg oppgaven å lede våre mannskaper i søk.

Jeg blir også bekymret når jeg hører kvinnenes opplevelser som operativ leder. De føler de ikke blir hørt, de må ha spissere albuene enn sine mannlige kollegaer og de får ikke den respekten de fortjener i KO. Når de hever stemmen, blir de møtt med negative

holdninger og irritasjon. De opplever å ikke bli tatt med på råd, at deres meninger ikke betyr like mye og at avgjørelser tas uten deres involvering.

Etter mange år i operativ tjeneste i både ambulansetjenesten og Norsk Folkehjelp, er min klare mening at dette ikke er et problem vi er alene om. Dette er en utfordring i hele redningstjenesten, hvor innsatsleders KO har vært og fortsatt er et mannsdominert miljø. De aller fleste innsatsledere fra politiet er menn, de aller fleste operative ledere fra de frivillige organisasjonene er menn, og jeg har aldri møtt innsatsledere fra brann som er kvinner. Et hederlig unntak er ambulansetjenesten, men også her er det fortsatt en vei å gå.

Det er nok mange årsaker til at det er slik. Det er flere mannlige enn kvinnelige mannskaper i organisasjonen, så en del av løsningen er å rekruttere flere kvinner på mannskapsnivå. Men vi har også allerede mange dyktige kvinner med mange års erfaring, og de færreste av disse tar steget opp på lagledernivå. Enda færre tar operativ lederkurs.

Jeg får tilbakemeldinger om mange kvinner som egentlig kunne tenke seg å gå disse

kursene, men de blir aldri spurt eller prioritert av lokallaget sitt. Dette er en vond spiral. Når man føler at man ikke blir prioritert, er det også færre kvinner som ønsker å gå kurs. Og når det er få kvinnelige operative ledere som er aktive i KO, har yngre kvinner få forbilder i egen organisasjon å se opp til og la seg inspirere av.

Vi må tørre å slippe kvinner fram operativt i organisasjonen. Vi må bli flinkere til å oppfordre dedikerte mannskaper til å gå videre og ta på seg oppgaver som lagledere og operative ledere. Og når de tar steget, må vi gi dem den samme respekten som vi gir til mannlige ledere. Alle ferske ledere må få bygge seg opp erfaring for å bli ordentlig gode. Kursene vi tilbyr, gir en faglig plattform. Men det er erfaring fra aksjoner som skaper gode ledere.

En god operativ leder har deltatt på mange aksjoner, og må selv også være mannskap ute i teig noen ganger for å opprettholde kompetanse. Min erfaring etter 10 år i KO, er at kvinnelige ledere er like gode som sine mannlige kollegaer. De tenker ofte annerledes og har andre løsninger enn meg, men løsningene er like gode som mine – og mange ganger bedre.

Under 20 % av alle operative ledere i Norsk Folkehjelp er kvinner. – Vi må tørre å slippe kvinner fram operativt i organisasjonen, skriver Vegard Eidissen Lindbæk. Foto: Ida Kroksæter

Dessverre møter jeg for sjelden kvinnelige operative ledere på aksjon, og jeg har selv erfart at kvinner i KO må bruke mye av sin kapasitet på å bli hørt og respektert. Det tar kapasitet fra den viktige jobben som skal gjøres.

Dette handler om kultur. Hvilken kultur vi har i Norsk Folkehjelp, er det vi som organisasjon som skaper. Det er ingen faglige eller fornuftige begrunnelser for at det er så få kvinner i KO, men vi som sitter der i dag, må tørre å gi plassen vår til nye operative ledere – uansett kjønn. Vi må tørre å trø ut i teig og la de nye operative lederne få bygge erfaring og selvtillit. Vi må støtte og anerkjenne når de gjør det bra, invitere til erfaringsutveksling og skape et trygt rom for læring også etter endt kurs.

Det skal være en kultur i vår organisasjon at både kvinner og menn får de samme mulighetene til å gå kursstigen helt til topps, og

vi har et særlig ansvar for å oppmuntre og motivere våre dyktige kvinnelige mannskaper til å ta utfordringen med å være operativ leder.

Ved å reflektere rundt dette, har jeg også kommet til en erkjennelse om at jeg selv heller ikke har vært god nok på dette. Jeg har stilltiende opplevd at kvinner i KO ikke har blitt respektert og ikke har blitt hørt. Mine løsninger har blitt valgt over en kvinnes løsning, selv om kanskje ikke min løsning var den beste. Jeg har opplevd at politiets innsatsleder har hatt mer respekt for meg enn mine kvinnelige kollegaer.

Det skal ikke være nødvending for en kvinne å gå inn i KO med spisse albuer og utestemme for å bli hørt. Jeg må tørre å gi beskjed om jeg opplever at innsatsleder overser en kollega, og ikke hører på dens meninger og faglige vurderinger.

Det skal være et godt arbeidsmiljø i innsatsleders KO. Det kan være intenst og utfordrende å være i ledelsen under en redningsaksjon. Informasjon skal prosesseres og avgjørelser skal tas hurtig, men de beslutningene og vurderingene som tas, skal bero på faglig kompetanse og ikke på bakgrunn av kjønn.

Sommeren 2022, i uke 26, håper vi å endelig være tilbake med sentrale kurs på Kongsvinger for å utdanne nye instruktører og operative ledere. Jeg håper flere lag satser på sine kvinnelige mannskaper. Vi skal ikke ha kvotering eller egne ledelseskurs for kvinner, for jeg vet at vi har mange kvinner i organisasjonen som er mer en gode nok til å ta steget opp og ta på seg den gule vesten med skriften «operativ leder».

Oppfølging av førstehjelpere har blitt et populært tilbud

– Førstehjelpere kan slite med å legge hendelsen bak seg og den kan prege dem i lang tid etterpå, sier Anna Moe Øvstebø.
Illustrasjonsfoto: Svein Lunde, SUS

Å være førstehjelper i en kritisk situasjon kan være en tøff påkjenning. Et nytt nasjonalt tilbud om gratis oppfølging av førstehjelpere får stadig flere henvendelser.

TEKST: IDA KROKSÆTER

– Førstehjelpere kan slite med å legge hendelsen bak seg og den kan prege dem i lang tid etterpå, sier prosjektleder for oppfølgingen av førstehjelpere, Anna Moe Øvstebø.

Tilbudet ble opprettet av Regionalt akuttmedisinsk kompetansesenter i Helse Vest [RAKOS] som en del av førstehjelpsdugnaden «sammen redder vi liv», og var først kun tilgjengelig i Stavanger-området. I løpet av våren 2021 ble det et nasjonalt tilbud, og etterspørselen vokser stadig.

– Bakgrunnen for tilbudet, er forskning som viser at førstehjelpere kan oppleve flere al-

vorlige plager i ettertid. Det kan blant annet være vekttap, flashbacks, søvnvansker, mareritt, angst og konsentrasjonsvansker. Det er ikke alle som trenger eller ønsker oppfølging, men vi synes det er viktig at alle får tilbud om oppfølging hvis de trenger det, sier hun.

Tilbudet er for lekfolk, akuttgjelpere og helsepersonell som havner i en førstehjelpssituasjon utenfor arbeidstiden.

– Dere som frivillige er hjertelig velkommen til å bruke dette tilbudet selv, men kan gjerne også informere andre dere møter på i en førstehjelpssituasjon. De kan ha godt av å vite at det finnes et tilbud for oppfølging, sier Øvstebø.

Enkelt å ta kontakt

Prosjektet har et landsdekkende nummer: 02415. I tillegg har sykehus og ambulanse-tjenesten på stadig flere steder i landet fått visittkort som de kan dele ut til aktuelle personer. AMK ved Stavanger Universitetssykehus har også testet en ordning med å

sende ut SMS med informasjon om tjenesten til de som har ringt 113.

– Foreløpig har vi kun tilbud om fysiske møter i Stavanger og på Gjøvik, men vi tilbyr samtaler til førstehjelpere over hele landet. For de som bor langt unna, blir kontakten på Teams eller telefon. Vi ønsker derimot at det skal være lokale tilbud i alle helseforetakene i landet på sikt.

Slik er oppfølgingen

Selve tilbudet består av fire hovedpunkter:

- En samtale med erfarent helsepersonell om hendelsen
- Hjelp til å undersøke om pasienten overlevde eller ikke (forutsetter samtykke fra pasient/pårørende)
- Informasjon om smittetesting ved behov
- Tilbakemelding på de prehospitale tjenestene

– Selve gjennomgangen av hendelsen med erfarent helsepersonell er den desidert viktigste delen av tilbudet. Denne samtalen

Illustrasjonsfoto.

Anna Moe Øvestbø er prosjektleder for tilbudet.

minner på mange måter om en debrief som helsepersonell selv benytter seg av etter alvorlige hendelser. Vi gjennomgår hendelsen sammen med førstehjelperen, og de kan få svar på spørsmål de lurer på. Vi lytter til hva de har å fortelle og anerkjenner innsatsen de har gjort. Vi legger også vekt på at det viktigste er å gjøre noe, og at det er vanskelig å gjøre skade når man utøver førstehjelp, sier hun.

– Mange førstehjelpere som vi har snakket med, trekker gjerne en direkte sammenheng mellom kvaliteten på førstehjelpen de ga og utfallet til pasienten, men sånn er det faktisk ikke. Så mange som 5 av 6 med hjertestans utenfor sykehus dør. Det er de kalde harde fakta. Men man vet aldri hvem denne ene av de seks som overlever er, så det er enormt viktig å prøve, sier Øvestbø.

Hun forteller at mye av hensikten er å snu fokuset til førstehjelperne de snakker med.

– Vi ønsker at de skal se hva de klarte å mestre i situasjonen. Det er mange av dem

vi snakker med som vi tenker at de gjorde så godt de kunne, men likevel går de rundt med skyldfølelse og føler at de burde ha gjort noe mer. Det ønsker vi å korrigere, for de har faktisk gjort en svært viktig innsats.

En samtale – ikke en behandling

Øvestbø understreker at tilbudet er en samtale og ikke behandling for pasienter med en diagnose.

– Det er en samtale for å bearbeide en vanskelig hendelse og forebygge eventuell sykdom. Hvis noen viser tegn til sykdom, som for eksempel depresjon eller angst, oppfordrer vi dem til å kontakte fastlegen for videre behandling. Oppfølgingen som vi gir, skal ikke være en behandling av psykisk lidelse, men en samtale fordi man har opplevd noe tøft.

For det å gi førstehjelp kan by på mange svært sterke inntrykk:

– De har rett og slett sett mye stygt. Det er ting som man aldri trodde man kom til å se

og oppleve, sier prosjektlederen.

Mange erfaringer

Gjennom tjenesten har de snakket med førstehjelpere i alle aldre og med svært ulike erfaringer, men én forskjell peker seg ut:

– Det kan være stor forskjell på når de var i en førstehjelpssituasjon, når de ringer oss. De som får visittkortene våre eller melding fra AMK, tar gjerne kontakt i løpet av noen dager eller uker. Men gjennom media har vi nådd personer som har opplevd ting for flere år siden og som ønsker å prate med oss. Det viser at det å havne i en sånn situasjon kan gi varige spor, sier hun.

Erfaringen er at tilbudet hjelper mange av de som ringer.

– Inntrykket vårt er at de fleste setter pris på disse samtalene og ikke har behov for videre oppfølging. De har opplevd noe tøft, og det å få snakke om det og få svar på spørsmålene de lurer på, hjelper mange, sier hun.

Foto: Stig Mebust

Både kronprinsen og justisministeren var tilstede da redningstjenesten endelig kunne samles og markere 50 år med livreddende innsats.

TEKST: IDA KROKSÆTER

Pandemien satte en stopper for den store 50-årsfeiringen i 2020, men en slik markering kan man ikke bare hoppe over uten videre. Dermed ble jubileet feiret med storslått besøk under årets Redningskonferanse i Bodø, hvor både kronprins Haakon, daværende justisminister Monica Mæland og Halvdan Sivertsen var med og kastet glans over jubilanten.

I havna i Bodø fikk publikum se en imponerende demonstrasjon med de ulike ressursene i redningstjenesten – med både gamle og nye redningshelikoptre, luftambulanse, redningsskøyte, dykkere, hunder, frivillige og politiet. Frivillige fra Norsk Folkehjelp Bodø stilte også opp og bidro til vaktholdet rundt demonstrasjonen.

– Hovedredningssentralen i Norge er rett og slett et forbilde for samfunnsbygging. For det er nettopp sånn man skulle ønske at både små og store samfunn var organisert: Ved at hver og én er trygg på sine oppgaver, og i respekt for hverandres fagkunnskap effektivt samler seg til innsats når det trengs. Vi kan være stolte over den kapasiteten dere representerer – og hva dere bidrar med både her hjemme og internasjonalt, sa kronprins Haakon i sin tale til jubilanten.

Er du klar for vinteren?

Nye redningsprodukter fra **Ortovox**
Klargjør beredskapssekken for vinteren,
produktene kan også brukes privat.

- Snøspade i aluminium
- Sondestang 320 cm i aluminium
- Nødbiuvak/ fjellduk for egen sikkerhet

Pris
nettbutikk
899,-
Vanlig butikkpris
1.200,-

Pris
nettbutikk
899,-
Vanlig butikkpris
1.300,-

Pris
nettbutikk
799,-
Vanlig butikkpris
1.100,-

Tilbud til
lokallag og
medlemmer

Pris
bukse
nettbutikk
599,-
Vanlig butikkpris
1.199,-

Pris
skjorte
nettbutikk
750,-
Vanlig butikkpris
1.549,-

Langermet ullskjorte fra
Helly Hansen som tilhører
uniformen, ikke privat bruk

Pris
nettbutikk
499,-
Vanlig butikkpris
874,-

Ekstra varmt undertøy fra
Brynje Arctic med net-
ting innerst og ull utenpå, i
realiteten dobbelt plagg.

Hel dress eller delt sett som
er ypperlig for snøscooter-
oppdrag, kalde båtturer og
under vannredningsdress.

Tynne ullhansker i 80% ull og
slitesterke sokker i 50% ull.

Pris
nettbutikk
135,-
Vanlig butikkpris
269,-

Pris
nettbutikk
150,-
Vanlig butikkpris
299,-

Pris
nettbutikk:
1.499,-
Vanlig butikkpris
2.999,-

Mer informasjon om produktene og bestilling:

www.nettbutikk.folkehjelp.no

Produktene er KUN tilgjengelig for medlemmer og lokallagene
i Norsk Folkehjelp. Registrer deg med ditt medlemsnummer.

Sanitetsungdom endrer fokus

I 2022 skal Sanitetsungdom endre retning. Fokuset på friluftsliv blir mindre, mens tiden i større grad skal brukes på kursing og trening.

TEKST: IDA KROKSÆTER

– Vi vil gå fra å ha friluftsliv som en hovedaktivitet, til å ha fullt fokus på utdanning av ungdom innen førstehjelp og redningstjeneste. Aktiviteten blir i all hovedsak kursing og øvelser, men vi kommer fortsatt til å legge mye vekt på det sosiale og vil nok bruke mer tid på å komme gjennom kursene enn det de voksne gjør, sier Berk Bitmez, som er leder i Sentralt Ungdomsutvalg Sanitet.

Vil lokke flere til Norsk Folkehjelp

Målet er å minske skillet mellom å være med i Sanitetsungdom, og det å være i saniteten. I tillegg er målet at alle ungdommer både har fullført kurs og har godt med erfaring når de blir 18, slik at de kan være gode mannskaper fra dag én som voksen.

– Vi gjør dette blant annet fordi vi vil skille oss ut fra andre ungdomsorganisasjoner. Ingen andre driver ungdomsaktivitet direkte mot førstehjelp og redning på denne måten. Vi tror at det både vil gi oss en større ungdomsorganisasjon på sanitetssiden, og at flere av ungdommene ønsker å bli mannskap. I tillegg får ungdommene mulighet til å få flere relevante erfaringer før

de fyller 18.

Bitmez påpeker at dette er en retning ungdommene selv ønsker velkommen.

– Vi har sett ute i lokallagene at ungdommene er veldig engasjert i førstehjelp og redning. Det er derfor de har meldt seg inn, og det er det som skaper mest motivasjon. Vi har også testet dette på både lokale og sentrale arrangementer. På årets sommercamp hadde vi mer førstehjelpstrening enn før, og det ble veldig godt motatt, sier han.

Får egen uniform

I løpet av 2022 vil derfor Sanitetsungdom få sin egen uniform, med softshellbukse uten fagmerking og en skalljakke i egen farge. I tillegg får de en egen piquetskjorte. Forutsetningen for å få ungdomsuniformen, er å ha bestått førstehjelpskurset for mannskaper.

– Målet er at alle i Sanitetsungdom skal ha førstehjelpskurset, sier Bitmez.

– Vi vil også endre de sentrale aktivitetene. Det skal fortsatt være gøy og sosialt å være med på fagkonferanse og sommercamp, men vi kommer til å ha mer utdanningsfokus. I tillegg skal vi ha flere nasjonale fagsamlinger, som for eksempel fjellsikkerhetskurs og vinterkurs.

Mer tilrettelegging for ledere

Voksen- og ungdomsledersamlingen som

Sanitetsungdom har arrangert i flere år, vil bli erstattet med e-læring og bedre materiell for lederne.

– Voksenleder og ungdomsleder er kritiske roller for oss. Det er de som driver hele ungdomsorganisasjonen vår. De vil vi styrke gjennom å få på plass e-læring, ferdiglagde caser, nye temahefter og skjemaer som gjør organiseringen lettere. I dag er dette tidkrevende roller, og nettopp dette gjør at mange velger bort disse rollene. Vi må gjøre det mer tidseffektivt å ha dette ansvaret, sier Bitmez.

FAKTA

SANITETSUNGDOM

- Sanitetsungdom er for alle mellom 13 og 18 år som ønsker å lære mer om friluftsliv, førstehjelp og redningstjeneste
- I 2022 endres fokuset, slik at hovedaktiviteten blir førstehjelp og redningstjeneste
- Målet er at alle ungdommer både har fullført kurs og har erfaring til å bli gode førstehjelpere og søk- og redningsmannskaper når de blir 18
- Sanitetsungdoms største nasjonale arrangementer er sommercampen og fagkonferansen

Neste år skal ungdommene bruke mer tid på kursing og trening innen redningstjeneste og førstehjelp.

– Det skal fortsatt være gøy og sosialt å være med på fagkonferanse og sommercamp, men vi kommer til å ha mer utdanningsfokus, sier Berk Bitmez.
Foto: Espen Brekke

Sanitetsungdom fikk i høst besøke likesinnede på Island. Rundt 50 av redningsgruppene på øya har ungdomsgrupper. Foto: Espen Brekke.

Sanitetsungdommer fikk oppleve Island

Etter at turen har blitt utsatt i 1,5 år, kunne endelig ungdommene i høst å besøke redningstjenesten på Island.

TEKST: ESPEN BREKKE

Men pandemien er fortsatt ikke over, så det ble et styr å komme seg på tur. Dessverre fikk ikke alle vært med på grunn av vaksinesituasjonen og endrede regler gjennom høsten.

Island fascinerer på mange vis, og turister valfarter dit fra hele verden. Som turist er det naturen og dens fenomener som står øverst på besøkslistene. Få andre steder i

verden kan man besøke en aktiv geysir som blåser varmt vann 20 meter opp i luften.

Besøkte flere redningsbaser

Hovedformålet med turen var likevel å besøke ungdomsgrupper i den islandske redningstjenesten, og med alle koronatestet i Norge før avreise kunne vi trygt møte ungdommene og ha aktiviteter sammen. Det ble besøk på flere store redningsbaser i Reykjavik, hvor det raskt ble en god tone mellom de lokale og gjestene. Ungdommer er ungdommer over hele verden, og når beskjedenheten kan legges til side kan man både lære og ha mye moro sammen.

De frivillige redningsgruppene på Island er organisert i en felles organisasjon som heter Landsbjörg [ICE-SAR på engelsk].

Dette er frivillige grupper og mannskaper som drifter redningsskøyene som drar ut på havet, redder folk som kjører seg fast med bil i vinterstormen eller blir tatt av strømmen i elvene på fjellet. De rykker også ut ved jordskjelv og vulkanutbrudd som ødelegger og truer infrastrukturen i landet. Det er ingen statlige sivilforsvarsgrupper på Island, så alt dette må frivilligheten kunne håndtere. I tillegg leter de selvsagt også etter savnede personer med mannskaper, hunder, biler, båter og alle slags terrenggående kjøretøyer.

Rundt 50 ungdomsgrupper

Av de rundt 100 redningsgruppene som tilhører Landsbjörg, så har halvparten av dem også ungdomsgrupper. Alderen er som i Norsk Folkehjelps sanitetsungdomsgrup-

Besøket bød på spennende turer i bil og til fots, i tillegg til møter med islandsk ungdom og redningsmannskaper.

per, fra 13-18 år. Også aktivitetene er mye de samme: Opplæring i førstehjelp, øvelser i søk og redning, fjellturer og mye lek og moro.

Den ene gruppen som ble besøkt hadde over 50 aktive ungdommer, mens de mindre gruppene har rundt 10-15. Også på Island er man prisgitt dyktige voksne som gir av sin fritid og lidenskap for å få ungdommene til å trives og bli flinke i førstehjelp og redning.

Biltur i superjeep

Et av høydepunktene på turen, var en biltur inn til Thórsmörk – et område som har vært kulisser i blant annet Game of Thrones. Men biltur er kanskje ikke helt riktig beskrivelse når man kun kan komme dit med su-

perjeep med hjul som er så store at de hadde vært ulovlige å kjøre på norske veier. I Thórsmörk ble det flere fotturer, både inn i flotte raviner med fossefall og opp på en fjelltopp for å få utsikt. Litt regn tålte både de norske og islandske ungdommene.

Dette var også et relevant område å besøke, for redningsgruppene må ofte til Thórsmörk for å hente skadde turgåere i terrenget, eller for å redde strandede bilister i elvene.

Besøkte levende vulkan

På vei tilbake til Norge, tok ungdommene en tur opp til den relativt aktive vulkanen Fagradalsfjall. Lavaen var fortsatt varm langs kantene, og det kom røyk fra krateret som har vokst seg 135 meter opp i luften. Lokale redningsmannskaper og ungdom-

mer som bor ved vulkanen var gode guider, mens en annen redningsgruppe måtte hente ut en dame som hadde skadet seg ved vulkankanten.

Det har vært en travel tid for gruppene i dette området siden utbruddet. De må håndtere både vakthold og tilrettelegging for de mange tusen som vil se den hver dag, og i tillegg hjelpe de mange turistene som skader seg på turen.

Prosjektet «Bratt og glatt redning – beredskap et steg videre» gjennomførte første instruktørutplæring under samlingen. Foto: Runi Putten

Praktisk læring på instruktørsamling

Årets instruktørsamling ble en innholdsrik helg på Gjøvik med deltakelse fra hele landet. Lørdag kunne deltakerne boltre seg i fem ulike workshops.

TEKST: RUNI PUTTEN

Akutthjelper

For første gang ble det arrangert instruktørsamling hvor vi hadde invitert deltakere fra Røde Kors og Redningsselskapet. I den forbindelse var det viktig å høre fra våre gjester hva de syntes om helga:

Tor Kenneth Aase fra Redningsselskapet

synes at instruktørsamlingen var en fantastisk god arena å samles på.

– Akutthjelper er et felles prosjekt, og det er derfor spesielt viktig å ha disse møteplassene, sier han.

Videre trekker han frem at samvirke mellom organisasjonene er viktig, og at gevinsten av å lære av hverandre er stor.

Else Gunhild Ljøstad fra Røde Kors synes også det var godt å møtes på fysisk samling igjen.

– Samtrening er viktig, og det er nødvendig å bli kjent med de andre organisasjonene, samt få en bekreftelse på at bakgrunnen vår

er ganske lik, sier hun.

Erfaringsmessig har Else Gunhild sansen for å gjennomføre disse kursene på tvers av organisasjonene. Et tips fra henne er at vi kanskje bør ha en kontaktperson i hver av organisasjonene som kan gjennomføre felles akutthjelperkurs lokalt.

– Akutthjelperkurset har også bidratt til at folk blir mer ydmyke når de gjennomfører ting sammen. Folk som vanligvis ikke øver, tvinges til å gjøre dette, sier hun.

Vannredning

Deltakerne fikk en grunnleggende innføring i vannredning og «Fagkurs Elv og sjø». Det ble gitt opplæring på bruken av utstyr og

For første gang var deltakere fra Røde Kors og Redningsselskapet også invitert til instruktørsamlingen. De deltok på akutthjelper-workshop.

gjennomgang av påkledning og funksjoner på flytevesten. Videre fikk deltakerne trening og opplæring i bruk av kasteline, før deltakerne gikk i elva.

Der fikk deltakerne kjenne litt på hvilke krefter vi utsettes for når det handler om vann i bevegelse, og viktigheten av sikkerhet ved og i vannet. I tillegg ble det demonstrert forskjellige redningsteknikker som pendelredning og kontaktredning.

Bratt og glatt redning

Prosjektet «Bratt og glatt redning – beredskap et steg videre» gjennomførte første instruktør-opplæring under instruktørsamlingen. 13 deltakere fikk innsikt i utstyr og metoder som skal gjøre mannskaper i stand

til å gjennomføre krevende oppdrag trygt og effektivt.

Hypotermiløftet

Dette konseptet har nå blitt gjennomført på de fleste samlinger de siste årene. Kurset tar utgangspunkt i en standardisert og effektiv tilnærming for å forebygge og behandle nedkjøling. De deltakerne fra lag som ikke allerede har mottatt hypotermiutstyr, fikk dette utlevert på samlingen.

Pedagogikk

Instruktørens egne erfaringer med undervisning ble utgangspunktet for arbeidet i gruppa. Ved å ta noe som er virkelighetsnært for dem, var det lettere å knytte teorien om undervisning opp mot deres

praksis slik at de fikk en bedre forståelse av hvordan man kan løfte opplæringen i Norsk Folkehjelp. Den teoretiske gjennomgangen gikk kort og konsist gjennom noen praktiske modeller og teorier og hvordan man kan bruke disse modellene selv.

Norske redningshunder og frivillige i Norsk Folkehjelp Follo på øvelse i høst. Vegard Eidissen Lindbæk påpeker viktigheten av å bygge opp igjen samhandlingen med de andre FORF-organisasjonene. Foto: Norsk Folkehjelp Follo.

– Vi vet ennå ikke hva langtidskonsekvensene for redningstjenesten er

På årets FORF-konferanse evaluerte Norsk Folkehjelp og Røde Kors for første gang erfaringene fra koronapandemien sammen. Begge organisasjonene mener det vil ta tid før vi ser konsekvensene av pandemien fullt ut.

TEKST: IDA KROKSÆTER

– Vi skal ikke legge skjul på at det har hatt konsekvenser for redningstjenesten. Vi hatt utfordringer med å utdanne nye mannskaper og å trene og holde kompetansen oppe, sier Kjersti Løvik, landsrådsleder i Røde Kors Hjelpekorps.

– Evnen til å utføre oppdrag sikkert og effektivt handler om trening, og det var veldig vanskelig å få trent ordentlig under pandemien, sier hun.

Både Løvik og leder i Sentralt Sanitetsutvalg, Vegard Eidissen Lindbæk, tror at avlyste kurs og sosial nedstenging i tillegg har lagt en demper på motivasjonen for mange – og at en del frivillige kanskje ikke kommer tilbake etter pandemien.

– Det er klart at vi driver beredskap tuftet på noe sosialt, til forskjell fra de profesjonelle aktørene. Jeg tror at det sosiale er bakgrunnen til at mange er med i dette gamet, og når det forsvinner, mister vi også litt av grunnpilaren for det vi driver med, sier han.

– Må ha is i magen

Både Lindbæk og Løvik er derfor veldig spent på hva nedstengingen har å se for frivilligheten på sikt.

– Vi vet at det tar rundt ni måneder å etablere en ny vane, og denne pandemien har vart over dobbelt så lenge som det. Mange har nok funnet noe annet å gjøre den kvelden i uka de brukte til dette, og da må vi tenke at det kan ta like lang tid å få dem tilbake igjen, sier Løvik.

– Derfor vet vi faktisk ikke nå, hva langtidskonsekvensene for redningstjenesten er. Ikke alle er like motivert og har tenkt at de skal ha tilbake denne vanen med en gang. Vi må ha litt is i magen og gi alle medlemmene litt tid – men fortsatt mase litt på dem. De

Kjersti Løvik og Vegard Eidissen Lindbæk diskuterte hvilke konsekvenser pandemien kan ha for organisasjonene og samvirket. Foto: Ida Kroksæter

FORF-konferansen er en møteplass for frivillige fra hele landet.

kommer ikke nødvendigvis tilbake av seg selv, sier hun.

Må bygge opp igjen samhandlingen

Det ble også stilt spørsmål ved om pandemien kan påvirket samarbeidet mellom FORF-organisasjonene.

– Vi har ikke møttes gjennom hele pandemien. Jeg tror det er viktig at hvis dere ennå ikke har snakket med de andre organisasjonene i deres kommune eller område, så er det på tide å strekke ut hånda og invitere på en kopp kaffe for å få relasjonene tilbake, oppfordrer Lindbæk.

Hva har vi lært?

De to lederne gikk også konkret gjennom hva de har lært av pandemien.

– Vi har lært at vi var klar for å møte en krise, og vi har fått bekreftet at frivilligheten er en grunnpilar i samfunnssikkerheten i dette landet. Og så har vi lært at digitalisering er viktig, sier Løvik.

– Vi har også lært noe om viktigheten av be-

redskapsavtaler med kommunene, og viktigheten av å ha beredskapsplaner på plass før krisen skjer. I tillegg tror jeg at mange beredskapsplaner må utformes på nytt etter disse to årene, sier Lindbæk.

Han påpeker også at organisasjonene hadde ulike tilnærminger til hvordan de håndterte koronasituasjonen i egen organisasjon.

– I Norsk Folkehjelp skulle vi ikke gjøre noe som ikke var strengt nødvendig for å opprettholde beredskap. Sett i ettertid, var vi kanskje litt for strenge og holdt på disse restriksjonene for lenge. Det fikk som konsekvens at vi ikke fikk utdannet mannskaper på veldig lang tid. Der kunne vi kanskje vært mer fleksible, sier Lindbæk.

Styrke i fleksibiliteten

Men ikke alle erfaringene er negative. Begge lederne er tydelig stolte av den enorme innsatsen som ble lagt ned av de frivillige i løpet av pandemien. Ingen lokallag har blitt satt ut av spill på grunn av smitte, og ingen har måtte takke nei til redningsoppdrag.

Til sammen har organisasjonene nesten 9000 frivillige fordelt på 500 lokallag.

– Fordelen vår er at vi allerede er organisert. Vi er allerede klar til å håndtere en krise – dette var bare en krise vi ikke har håndtert tidligere, og i en annen skala. Vi er vant til å improvisere, ta til oss ny kunnskap og sette dette i drift på kjappest mulig vis. Det tror jeg er vår store styrke, sier Lindbæk.

Neste generasjon Nødnett – hva betyr dette for oss?

I 2026 går dagens Nødnett-avtale med Motorola ut. Myndighetene har bestemt at det da skal benyttes 5G-teknologi og at det ikke skal bygges ut infrastruktur som det ble gjort i dagens Nødnett.

Ronny Frantzen er rådgiver for førstehjelp og redningstjeneste i Norsk Folkehjelp og frivillig i Norsk Folkehjelp Horten.

Har du kommentarer, spørsmål eller innspill til spalten, send en epost til ronnyf@npaid.org.

Det betyr at neste generasjon Nødnett [NGN] skal etableres i det kommersielle nettet som bygges ut av aktører som Telenor og Telia.

I dagens Nødnett-system er politi, brann og helse klassifisert som primærbrukere, mens vi i Norsk Folkehjelp og andre frivillige har blitt definert som «andre brukere». De frivillige organisasjonene har derimot vist viktigheten av at vi har Nødnett, og det har blitt lagt merke til fra myndighetene. I neste generasjon Nødnett er det derfor både politi, brann, helse, FORF-organisasjonene og Hovedredningssentralen definert som primærbrukere.

I tillegg har de frivillige organisasjonene bidratt inn i konseptvalgutredningen for det nye Nødnettet, noe som har gjort at vi har kunnet komme med våre erfaringer, synspunkter og eventuelle bekymringer knyttet til utviklingen av neste generasjon. Her har vi opplevd å bli lyttet til og tatt seriøst med i diskusjonene. Arbeidet med neste generasjons Nødnett er nå i en kvalitetssikringsfase, og det er fortsatt mye arbeid som gjenstår før vi vet helt sikkert hvordan det blir seende ut.

Hva betyr dette for oss?

Det er stor grunn til å tro at det vil være noen forsinkelser i arbeidet og utrulling av neste generasjon Nødnett. Kontrakten går som tidligere nevnt ut i 2026, og vi vil

bruke våre terminaler som i dag frem til da. Vi vet ennå ikke så mye om hvordan neste generasjon blir seende ut, men vi vet at det ikke vil være mulighet for å bruke 5G-teknologi på dagens terminaler, så vi vil garantert bruke Nødnett på andre enheter når neste generasjon er klar for utrulling.

Både i gjeldende ekom-regelverk og i forslaget til ny sikkerhetslov, finnes regulatoriske virkemidler for å kunne stille krav til funksjonalitet, dekning, robusthet og sikkerhet som er nødvendig for å realisere neste generasjon Nødnett i det kommersielle nettet. Myndighetspålagte tiltak vil bestå i å videreføre og videreutvikle krav til sikkerhet og robusthet som de kommersielle aktørene selv må bekoste. I tillegg kommer særskilte pålegg for å imøtekomme nød- og beredskapsbrukernes behov, hvor staten selv må dekke merkostnadene.

Følger utviklingen nøye

Vi som har ansvar for Nødnett i Norsk Folkehjelp vil følge svært nøye med på arbeidet som nå foregår i DSB, og jobber for å sikre at vi i Norsk Folkehjelp i fremtiden får et enda bedre Nødnett, samtidig som vi håper på enda mer funksjonalitet, som for eksempel sporing, overføring av bilde og video, høyere driftssikkerhet, bedre dekning og høyere robusthet. Og selvsagt forhåpentligvis flere terminaler, spesielt til de av våre lag som melder om økte behov og ikke minst til våre nyetablerte redningsgrupper.

Foto: Ellen Johanne Jarli

Runi Putten ble feiret med både blomster og kake etter 25 år som fast ansatt i Norsk Folkehjelp.
Foto: Espen Brekke

25 år som fast ansatt i Norsk Folkehjelp

Vår alles kjære Runi Putten kan i år se tilbake på 25 år som fast ansatt i Norsk Folkehjelp.

TEKST: INGRID SÆTRE

Allerede i 1994 ble hun engasjert som distriktssekretær i Oppland, med oppfølging av lokallag som sin hovedoppgave. Hun ble fast ansatt i 1996, og ansvarsområdet ble utvidet til både Hedmark og Oslo/Akershus. Gjennom alle disse årene har hun jobbet på regionskontoret på Gjøvik.

Fra regionskontoret er hun Norsk Folkehjelps nasjonale kurskon-
tor for førstehjelp og redningstjeneste, rådgiver for opplæring og
utvalgssekretær for Sentralt Sanitetsutvalg.

Hun har også en imponerende kursrekke på CV-en, og er kurset i alt
fra søk og redning til førstehjelpsinstruktør og operativ leder. Hun
har koordinert, systematisert og sikret at kjernen av redningstjen-
estens arbeidsområde – nemlig utdanning av dyktige mannskaper
– har holdt høy kvalitet og blitt tilbudt tusenvis av frivillige gjennom
mange år.

Få av oss kan huske andre enn Runi som utvalgssekretær for Sen-
tralt Sanitetsutvalg, og en tett og tillitsfull kontakt med lokallagene
gjør at mange ser på Runi som selveste «Mor Folkehjelpa».

Hennes innsats for Norsk Folkehjelp er enorm og både adminis-
trasjonen og frivillige er privilegerte som har henne som kollega og
samarbeidspartner.

ENHET FOR REDNINGSTJENESTE OG FØRSTEHJELP

Teamleder

Erlend Aarsæther
934 59 282
erlenda@npaid.org

Rådgiver
kurs og utdanning
Runi Putten
908 54 720
runi@npaid.org

Rådgiver
region sør-øst
Ronny Frantzen
407 22 237
ronnyf@npaid.org

Rådgiver region vest
og sanitetsungdom
Espen Brekke
971 70 468
espenb@npaid.org

Følger du oss i sosiale medier?

Har du noe du vil dele med oss, bruk
hashtaggene **#nfsanitet** og **#kontinuerligtrening**.

Følg oss på Instagram!
@nfsanitet

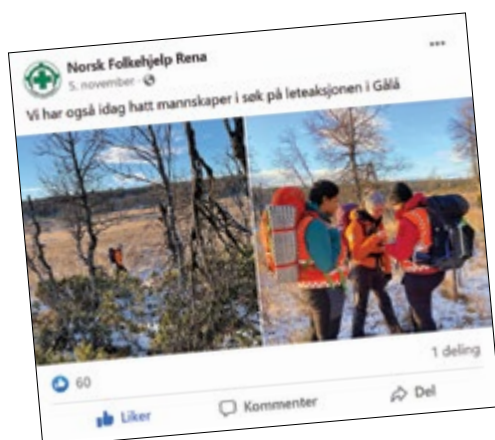

Lik oss på Facebook!
Norsk Folkehjelp Sanitet

Følg oss på Snapchat!
nfsanitet

Glimt fra lokallagene

Rådgiver region nord
og snøskred
Vegard S. Olsen
992 42 951
vegardo@npaid.org

Rådgiver
sanitetsungdom
Espen Bruun
995 10 666
espen.bruun@npaid.org

Rådgiver region øst
og førstehjelp
Jonas Vikran Hagen
952 65 727
jonasv@npaid.org

Rådgiver
region øst
Ivar Windju
400 20 726
ivar.windju@npaid.org

Kommunikasjons-
rådgiver
Ida Kroksæter
456 14 852
idagr@npaid.org

Rådgiver
e-læring
Aisha Chaudhry
910 00 321
AisCha189@npaid.org

Verv medlemmer – få flotte premier!

Norsk Folkehjelp har en ambisjon om å vokse seg enda større.
Du kan bidra – og hente ut flotte premier for innsatsen!

Registrer alle medlemmene du verver for å samle poeng til flotte personlige premier:

Liggeunderlag • Termokopp • Hengekøye • Caps med folkehjelpslogo
Lommelykt • Spade • Primaloft uniformsjakke • Profiljakke • Beredskapssekk

Komplett liste over vervepremier og bestilling finner du på din side i medlemsregisteret. Logg inn via folkehjelp.no.

Norsk Folkehjelp

www.folkehjelp.no

Foto: Helly Hansen

REDNINGSPODDEN

En podcast av og for mannskaper i Norsk Folkehjelp

Vi gir deg historier og faglige oppdateringer fra en spennende hverdag som frivillig i den norske redningstjenesten.

Abonner i din podcast-app!

Norsk Folkehjelp

Fagblad Sanitet 11/2021 31
www.folkehjelp.no

Fagblad SANITET

Norsk Folkehjelps fagblad om redningstjeneste, førstehjelp og frivillig ambulansetjeneste

www.folkehjelp.no

Førstehjelpsinstruktører ute på øvelse under årets sentrale kurs. Foto: Ida Kroksæter

Norsk Folkehjelp